

— Het comité ter regeling van de verkiezingen tot leden van de Staten-Generaal in het district Deventer, benoemd in de algemeene vergadering van

kiesbevoegden op den 8sten november 11., heeft aan de kiesbevoegden van dat district kenbaar gemaakt, dat hij hetzelfde zijn ontvangen vijf aanbevelingen tot het candidaatschap voor de Staten-Generaal, als: voor de Eerste Kamer van de heeren mr. W. H. Cost Jordens te Deventer; mr. A. J. Vos de Wael te Zwolle. Voor de Tweede Kamer van de heeren jhr. C. M. Storm van 's Gravesande te Deventer; mr. A. J. Druymaer van Twist te Deventer; mr. Hugo Beijerman te Amsterdam. Dat aan gemelde heeren van deze aanbeveling behoorlijk is kennis gegeven, en op die kennisgeving antwoorden zijn ontvangen, met uitzondering van den heer Beijerman. Het comité stelt alzoo welgemelde heeren tot kandidaten voor de Staten-Generaal, aan de kiesbevoegden van het district voor.

— Voor het district Harderwijk heeft zich als kandidaat opgeworpen de heer mr. G. H. de Meester; en worden overigens nog als kandidaten genoemd mr. Guillaume Groen van Prinsterer; jhr. mr. P. C. Nahuis, regter bij de arrondissements-regtbank te Arnhem; baron E. van Lijnden, lid der Gedeputeerde Staten van Gelderland; mr. L. A. J. W. baron Sloet, griffier der Staten te Arnhem; baron J. K. van Goltstein, lid der Tweede Kamer; E. W. van Dam van Isselt, lid der Tweede Kamer en mr. C. L. Vitranga, burgemeester en notaris te Nunspeet. Later heeft zich nog als kandidaat laten voorstellen Louis Napoleon graaf van Randwijck, gewezen gouverneur van Gelderland en minister van Binnenlandsche Zaken. (Overv. Weekbl.)

— Uit Rozendaal (onderdistrict van Bergen op Zoom) wordt ons van den 16den november geschreven: Heden zijn ter algemeene vergadering van kiesgerechtigden dezer gemeente, welke zeer talrijk waren opgekomen, bij acclamatie tot kandidaten aangenomen, voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal de heeren mr. L. Lightenvelt, minister voor de zaken der R. K. Eeredienst te 's Hage, en mr. H. van Berkel, lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, oud burgemeester van Delft, en voor de Tweede Kamer de heer mr. P. Gouverneur te Breda, vroeger lid derzelve Kamer. (de Tijd.)

— In het district IJsselstein, zoo schrijft men ons, zijn zeer veel kiezers overeengekomen hunne keus te bepalen voor de Eerste Kamer, op de heeren mr. J. W. H. Bosch en Martens van Sevenhoven, vrijzinnige mannen, die de achting en het vertrouwen hunner medeburgers verdienen. Voor de Tweede Kamer zullen zij hunne stem uitbrengen op den heer J. G. Dolmans, burgemeester te Maarsse, een man die gedurende eene reeks van jaren in zijne zoowel administratieve als andere betrekkingen doorgaande bewijzen van uitgebreide en grondige kunde heeft gegeven en die bij vrijzinnige beginselen eene vastberadenheid paart, welke zich steeds gelijk blijft, en hem het vertrouwen der kiesgerechtigden aliezins waardig maakt. (de Tijd.)

— Uit Dockum wordt ons van den 16den dezer gemeld, dat in de 11. zaterdag aldaar gehouden vergadering, in welke eene commissie tot leiding der vergadering is benoemd, de drie onderdistricten (waarom?) niet vertegenwoordigd waren, weshalve die daartoe zijn uitgenoodigd tegen eene heden 18 te houden tweede bijeenkomst. — Uit, den 15den te Dockum gehouden stemming is gebleken, dat van de kandidaten voor de Tweede Kamer, hebben verkregen: De heeren mr. B. Albarda 47, prof. Thorbecke 39, ten Bruggen Hugenholz 38, mr. Jongstra 30, Klaassens 7, mr. A. IJpey 6, dr. P. J. Costerus 5, dr. R. J. van der Ley 4 stemmen. Zoodat de drie eerstgenoemden voorloopig als kandidaten zijn aangenomen.

Voor de Eerste Kamer verkregen jhr. P. B. Vegelin van Claerbergen 52, jhr. G. R. G. van Swinderen 45, jhr. L. G. A. graaf van Limburg Brouwer 14 en jhr. S. van Welderen Rengers 8 stemmen. (de Tijd.)

† Amsterdam, 19 november. Alle conservativen en liberalen zijn daaromtrent eenstemmig, dat de groote vergadering in Frascati geheel mislukt is. Men begint reeds de aanleggers te verdenken. Men zegt, dat de voorzitter niet vrij zou zijn van de zucht om zijnen oom, den minister, te nobiliseren, en zich zelf tot een middenpunt te maken voor beide partijen. Men brengt eindelijk hiermede in verband zijn toegevend gedrag in de vergadering, om elken aanval tegen het zwakke programma, hetwelk zoovele conservativen kon toelaten, zoo te beantwoorden, dat de aanval best tevreden was, en laat niet onopgemerkt den lof, die hem daarvoor van de conservatieve zijde wordt toegezwaaid, b. v. door den Utrechtschen Nederlander, die eerst, evenmin als iemand, uit de zaak kon wijs worden, zich verwonderde, dat de voorzitter zich zelf als zoodanig geproclameerd had, dat er geen bureau geformeerd was, dat de oproepers zich zelf als deel der commissie hadden voorgesteld enz.; doch die nu, beter ingelicht en na rijper overweging, het gedrag van den voorzitter al zeer verstandig vindt. De heer Lipman is dupe van het verlaten zijner gewone positie. Hij heeft geen positief programma voor zich of de zijnen, maar negatief tegen dezen of genen. Hij leert wien men niet kiezen moet, niet wien men wel moet kiezen. Zijn programma luidt: geen van Hall. Dat van den heer Donker: geven en nemen. Onder deze omstandigheden geven de conservativen zich eene onbeschrijfelijke moeite om zich te emanciperen als liberalen. Niet alle doen dit even be-

hendig. Men kan b. v. professor den Tex niet gelijkstellen met professor Vrolik, die biddend verwacht dat de grondwet in zijnen geest zal verbeterd worden door de wet. Maar allen zeggen: nu onze zaak verloren is, willen wij in de uwe portie hebben. Geene partijnamen meer! Eendragt maakt magt! Onder deze leuzen zoekt men er nu op te blijven of op te komen. Maar zij vergeten, dat zij vroeger niet zoo vredelievend waren en de liberalen hebben geweerd en gehaat als de pest. Nu willen wij geen regt van wederverging. Wij zeggen ook: vrede en eendragt! Maar de conservativen hebben het in hunne handen, die vrede en eendragt te bevorderen, door zich zelf niet te pousseren tegen den geest en tegen de roeping des tijds. Zij kunnen van de opregtheid hunner bekeering en onderwerping blijf geven door de liberalen niet tegen te werken maar te ondersteunen, — door de liberalen, niet zich zelf, te kiezen! Dan zullen de partijnamen van zelf ophouden en de conservativen zullen de beste liberalen worden, naarmate zij bewijzen de nieuwe orde van zaken te hebben geruggestond, zonder zich zelf of de hunnen daarbij voor te staan. Daarvan hebben zij nog geen bewijs gegeven, en wel het minst in de vergadering Frascati. Daar hebben zij al hunne fysieke krachten ingespannen (er mogt niet bij besloten briefjes gestemd worden) om conservatieve namen toe te juichen en andere te siffleren; terwijl de liberalen, verrast en vergaauwd, zwegen. ... zwegen, daar waar het de plaats was te spreken, ... en de voorzitter zoo krachtig het liberale programma had gehandhaafd en zoo goed had gezorgd voor eene wezenlijke uitdrukking der meerderheid, dat hij ten slotte den dank der vergadering inoogste, bij monde van...? van onzen grappigen Jacob van Lennep, die de achterhoede aanvoerde en, zooals men weet, van het regt van vereeniging eene bijzondere studie gemaakt heeft.

Thans loopt nog de termijn, binnen welke men zijne geteekende kandidaten-briefjes mag inleveren. Velen of de meesten maken van dien trap geen gebruik, daar de grondwet hun veroorlooft te stemmen zonder hun stembiljet te teekenen, en er geen waarborg bestaat, dat het bij dien trap zuiverder toegaat dan bij de vroegere trappen, waar de briefjes ten minste nog in eene vergadering of in een gesloten bus werden opgehaald; terwijl ze nu aan de meiden van de heeren kunnen worden overgegeven. Anderen begrijpen ook niet, waartoe die stembiljetten dienen moeten, indien de commissie, gelijk haar officieus orgaan heeft medegedeeld, niet verplicht is op eene meerderheid daarbij te letten, maar het regt heeft, ook al wordt A door de meerderheid verlangd, B als kandidaat voor te stellen. Hoeveel transactie en geknoei dit geven zal, zullen wij later wel gelegenheid hebben op te merken. Men ziet thans reeds een behuudoom van een der kandidaten bij zijne geloofsgenooten rondgaan, om deze alle op ééne lijst te laten teekenen. Op deze en andere wijzen worden de elementen voor het werk der commissie zamengebragt. Alle zijn benieuwd naar de ontkenning van deze publieke zaak. De liberalen vreezen, de conservativen hopen.

's Gravenhage, 18 nov. Bij Z. M. besluit van den 10 dezer no. 77, is mr. E. F. F. Spijker, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als kant-regter te Loghem.

Breda, 17 nov. Eenigen tijd geleden, werd door eenige kiesbevoegden alhier, tot de oprigting eener kiezerssociëteit besloten, en de kiesbevoegden van het zevende kiesdistrict van Noord-Brabant, opgeroepen, tot het bijwonen eener vergadering, ten einde eene commissie te benoemen, tot het ontwerpen der statuten; deze commissie vervulde die taak in eenen dag, zoodat reeds in den avond van den 24sten, het gedrukte ontwerp dier statuten in handen was der kiesbevoegden, die de eerste vergadering hadden bijgewoond. In vergaderingen van kiesbevoegden, den 2den en 5den november gehouden, werden de statuten bediscussieerd en goedgekeurd; bij gemelde reglementen staat op den voorgrond, dat tot leden der sociëteit zullen worden toegelaten alle kiesbevoegden zonder uitzondering, die het kiesregt kunnen uitoefenen in het 7de kiesdistrict van Noord-Brabant, of zoo als dit later uitgebreid of beperkt zal worden.

In eene nadere vergadering gehouden den 12den november jl. werd een definitief bestuur benoemd, bestaande uit zeven commissarissen waarvan een als voorzitter, een als penningmeester en twee als secretarissen, namelijk een voor het huishoudelijke en een voor de correspondentie zullen fungeren; als zoodanig werden aangewezen de heeren mr. E. de Man Ez., mr. V. A. Meeussen, P. J. J. Michiels, mr. P. J. J. Hollingerus Pieters, mr. C. A. van Dam, J. J. L. Ingenhousz en L. D. G. Teychné.

Gisteren avond werd nogmaals eene vergadering belegd waarin de kiezerssociëteit volgens de bepalingen van haar reglement overging tot het vormen van voorloopige negentallen van kandidaten voor de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal welke bij stemming zijn zamengesteld als volgt:

Eerste Kamer: eerste kandidaten, de heeren J. C. van Mierlo HEz. mr. C. F. Kuipers, baron H. G. Nahays van Burgst, H. P. van den Dries, J. A. de Ram, A. J. Ingenhousz, J. de Poort, A. Branders Az., J. B. Allard. Tweede kandidaten, de heeren mr. C. F. Cuipers, J. de Poort,

ter, J. A. de Ram, H. P. van den Dries, J. C. van Mierlo HEz., baron H. G. Nahays van Burgst, A. J. Ingenhousz, mr. C. Pels Rijcken en J. Mastboom.

Tweede Kamer: de heeren mr. L. D. Storm, F. S. Jespers, J. R. Thorbecke, C. van Heusden, A. A. Meeussen, J. Mastboom, E. de Man Ez., P. Gouverneur, P. J. J. Hollingerus Pieters. Uit elk dezer negentallen zal op zondag den 19den dezer een kandidaat worden gekozen en geproclameerd. (N. R. C.)

Bergen op Zoom, 18 nov. In de algemeene Vergadering van kiezers, in dit kiesdistrict gehouden, op gisteren, waar 184 kiezers tegenwoordig waren, zijn, ingevolge eene stemming tot voorloopige kandidaten gekozen, voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heeren mr. K. Storm, mr. C. Meeuwssen, te Breda en mr. Thorbecke.

Voor de Eerste Kamer de heeren J. D. Ram, lid der Provinciale Staten, P. van Hasselt, burgemeester alhier, van Weel, te Rozendaal, L. C. de Geep, Ch. Cuipers, Sasse van Ysselt. De laatste stemming zal plaats hebben op zaterdag 25 dezer.

Utrecht, 17 nov. Heden morgen ten elf ure had alhier, in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, eene vergadering plaats van eenige kiezers van het derde district (in IJsselstein) in Utrecht, daartoe zamengeroepen door de HH. van Nes van Meerkerk en Story van Blokland.

Na langdurige beraadslagingen werd, bij de eendellige stemming, tot eersten kandidaat voor de Tweede Kamer gekozen: de heer E. C. U. van Doorn, lid van den raad der stad Utrecht, met 45 stemmen; tot 2den kandidaat de heer ridder van Rappard (oud minister) met 29 stemmen; tot 3den kandidaat de heer jonkh. mr. H. A. M. van Asch van Wijck, rijks-advocaat te Utrecht, terwijl tot kandidaten voor de Eerste Kamer het meest in aanmerking kwamen de heeren Grothe, Martens van Sevenhoven en d'Abbling van Giessenburg.

Medemblik, 14 nov. Heden had alhier eene vereeniging plaats van kiesgerechtigden uit deze stad en omliggende gemeenten, tot dit onderdistrict behoorende. Nadat door de verzamelde kiezers een bestuur was benoemd, bestaande uit de heeren Gerdenier, Pilaar en Koning, werd overgegaan tot het kiezen van kandidaten voor leden van de beide Kamers en werden als zoodanig genoemd, voor de Eerste Kamer: de heeren Ebeling, Broms, P. Huidekoper, v. d. Oudermeulen, v. Akerlaken, Charles v. Ufford, Brandsen van de Zijpe en de Schout-bij-Nacht van Son, terwijl voor de Tweede kamer werden voorgesteld de HH. Beijerman, Tenbergen, Oppendoes Alewijn, Br. van Goltstein, W. H. Suringar, Luzac, Ackersdijk, W. J. C. van Hasselt en Thorbecke. Daarna werd beslist zich in verband te stellen met de andere gedeelten van het kiesdistrict, ten einde met de opgave van de aldaar voorgestelde kandidaten bekend gemaakt te worden om in eene latere bijeenkomst tot gewenschte eenstemmigheid te geraken. (Amst. Ct.)

† Elburg, 17 nov. Heden heeft alhier op uitnodiging eener vroeger benoemde commissie eene vergadering plaats gehad van kiesgerechtigden van dit onderdistrict; dezelve was bijna algemeen, en zijn bij meerderheid van stemmen daarin tot hante kandidaten na volgorde benoemd: voor de Tweede Kamer; 1o. Nedermeijer van Rosenthal; 2o. van Dam van Isselt; 3o. J. M. de Kempenaer; 4o. L. A. J. W. Sloet; voor de Eerste Kamer 1o. Nedermeijer van Rosenthal; 2o. Groen van Prinsterer; 3o. Bijland van Mariënweerd; 4o. van Dam van Isselt; 5o. J. M. de Kempenaer.

Verder is in die vergadering overgegaan tot het benoemen van 3 uit hun midden, ter bijwoning eener bijeenkomst van afgevaardigden met het hoofddistrict en alle andere onder-kiesdistricten, welke gehouden zal worden te Ermele op woensdag den 22sten dezer.

Wenschelijk zal het nu zijn dat ter bevordering van het algemeen belang, door de kiesgerechtigden van het hoofddistrict en van al de onderdistricten, met ter zijde stelling van bijzondere oogmerken, van plaatselijke of persoonlijke belangen, de komst ook valle op mannen, die door hunne openlijke loopbaan of door andere publieke bekendheid als onafhankelijke, brave en kundige volkvertegenwoordigers alléén in aanmerking mogen komen.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, 16 november.

Wat men tot nog toe omtrent de gestemdheid der kiesgerechtigden in verschillende districten verneemt, is weinig geschikt om goede uitkomsten van de aanstaande verkiezingen te doen verwachten. Hier worden openlijk personen aanbevolen, die als leden der Staten-Generaal, reeds alles behalve gunstig waren bekend, bekroonden behouders, rijkheiden; zeer gewone ambtenaren, welke men op hunnen post hoorde te laten en die onmogelijk hunne regterlijke of andere van staatswege bezoldigde betrekking, hoortijk vervullen kunnen tévens met het lidmaatschap van Staten-Generaal, wier bezigheden zoo veelvuldig en zoo belangrijk zullen wezen, als die anderen welke thans ophanden zijn. Elders zijn

buiten hunnen vriendenkring, volstrekt onbekende personen; en omtrent welke zij, die hen openlijk als candidaten voorstellen, niet noodig achten aan het publiek mede te deelen wat hunne uitverkorenen tot volksvertegenwoordigers schijnt bevoegd te maken.

Velen die zich tot leiders der verkiezingen opwerpen en kiezers-vergaderingen beleggen, toonen niets anders dan *bemoedigen* te zijn, volstrekt onbevoegd tot de rol welke zij willen spelen. Hier zijn het pedante programma's, welke zij zich aanmatigten te stellen; daar treft men weder dat *onderworpen vertrouwen*, die *standvastige bedaardheid* aan, wier invloed zoo heilloos was op onze politieke en financiële gesteldheid. In dit opzigt onderscheidde zich die, allerongelukkigst voorgezeten, kiesvergadering welke verklaarde zich ten doel te stellen dat de *regering worde ondersteund in haar uitgedrukt voornemen van vereenvoudiging en bezuiniging in het huishouden van den staat*. Hier aan ironie te denken, laat de bekende vleermuizigheid van den goeden presidialen man niet toe. Hij meende het waarlijk, toen hij de kiesvergadering liet verklaren zich ten doel te stellen het *ondersteunen der regering in haar uitgedrukt voornemen van vereenvoudiging en bezuiniging in het huishouden van den staat*. Het zijn dus *ondersteuners* der regering, welke die zich liberaal noemende kiezers-vergadering ter volksvertegenwoordiging afvaardigen zal! Ondersteuners van een ministerie, 't welk, ja, onvermoeid verklaart dat het bezuinigen wil, maar tot nog toe *niets hoegenaamd bezuinigde*, dan waar het tevens de voldoening van personele wrok gold: de intrekking van het subsidie eens dagblads 't welk de heeren die thans ministers zijn meermalen vinnig aanviel, en de niet weder in dienst stelling eener politieke medepartij, den heer VAN RAFFARD, — ziedaar de eenige bezuinigingen van het vrijzinnig en groothartig ministerie, 't welk de *SCHIFFSCHE* kiesvergadering *ondersteunen wil*, in zijn *voornemen van vereenvoudiging en bezuiniging in het huishouden van den Staat*! — Zeer harmonisch met dit *ondersteunings-plan*, werd dan ook als een der eerste candidaten voor de Tweede Kamer een der tegenwoordige *ministers* voorgesteld, — die arme man, namelijk, die altoos wil aftreden en intusschen voor zijne drie *onmogelijk* te gader waar te nemen betrekkingen van rijksadvocaat-volksvertegenwoordiger-minister, uit 's lands kas f17,500 's jaars ... bezuinigt!

Moge elders, te Rotterdam b. v. een even kort en eenvoudig als kernig programma van bevoegde leiding getuigen en waardige keuzen doen hopen, men moest tevens hooren dat onder de candidaten genoemd en aangecommen werd de heer DE MOCHT een der onbeduidendste en karakterloosste behouders der afgeschafte Kamer.

Wat men, helaas, schier allerwege, bij de voorloopige kiezersvergaderingen mist, het is *energie*. Er wordt niet gevraagd: van welke mannen kunnen wij de krachtigste voorvechting der nieuwe aangenome beginsels verwachten? Wie hebben in den lande het meest gedaan om aan dezelve de zege te verschaffen! Wie hebben, reeds voor jaren, en dus *uit overtuiging*, aangedrongen op de invoering van regstreeksche verkiezingen en eene wezenlijke volksvertegenwoordiging? Wie hebben daarvoor geijverd toen het allergemeen vooroordeel dezelve in den weg stond?

Dit wordt niet gevraagd; daaraan wordt niet gedacht; de namen dergenen, die vroeger door de regering in het Zwarte Boek werden geschreven, worden thans door onze kiesgeregtigden in het Vergeetboek geplaatst. Men stelt zich als hadden wij geene politieke mannen, als moesten dezelve thans eerst bij ons ontstaan. Degenen die zes, die tien jaren lang vooruitwaren op de meerderheid van het tegenwoordig publiek, en niet genoeg achteruitgingen om laatstelijk ministers te worden, zien zich thans antediluvisch beschouwd. Al hunne pogingen ten behoeve onzer staatkundige hervorming, hunne vertoogen over het nut der regstreeksche verkiezingen, hunne betoogen betrekkelijk het jammerlijk beheer onzer finantiën, de verkisting der lands-gelden, de verwaarloosing onzer diplomatie — dat alles is vergeten. Zoo worden in Nederland politieke mannen gewaardeerd. En dit niet alleen door eenvoudige kiezers, maar door hen die, zich derzelver leiding en insigting aanmatigende, uit hun vriendenkring de onbeduidendste candidaten voorstellen.

Of wel, het is *zoo niet*. Onze politieke mannen kunnen zich candidaat stellen? Men roept hen zelfs daartoe op?

Dat is te zeggen, zij kunnen zich *zelven aanbevelen*: als *HOLLOWAY* pillen, of *LOB* haar-olie, of *GERVAIS* exteroogen.

Moge een *handelaar* zulks van mannen van kunde en karakter verlangen; met wat meer dan *handelsgevoel* zou men weten dat hij die de fierheid heeft, aan talent en karakter eigen, en die daarbij in de betrekking van volksvertegenwoordiger geene in de betrekking van eigenbelang of ijdelheid zoekt, of bevrediging van eigenbelang zal te verzoeken wat hij wel het steeds *vermogen* zal te verzoeken wat hij reht dat hem *toekomt*, of *wel niet dingen* zal naar iets, waarop hij *niets aanspraak te kunnen maken*. Wenschen de kiesgeregtigden goed vertegenwoordigd te worden, dan kunnen zij, of althans hunne bestuurders, die de moeite geven zelven te onderzoeken wie de beste vertegenwoordigers zouden

zijn. Hij die zich *zelven opdringt* of door *compères* laat uiventen, is het zeker niet.

De paedagogen onzer kiesgeregtigden schijnen zulks echter niet te beseffen. Zij vragen: Wie wil vertegenwoordiger wezen? Wie wil mede grabbelen naar de f2000 die daaraan verbonden zijn!

En — er is aan grabbelaars evenmin gebrek als aan hen die de gewichtigste betrekkingen des lands even roekeloos en verwaand als bekrompen en dienstbaar te grabbelen willen gooijen.

Arm Nederland!

Maar waarom bekomen wij den toch, nu de grondwets-herziening lang afgehoopen is, geen *definitief* ministerie?

Waarom treden zij, die zich slechts *tijdelijk* met eene portefeuille belasteden, en die zulks zoo »hunnens ondanks» deden, niet af?

Waarom? — Omdat zij *nooit wenschten* af te treden; omdat zij *niets vuriger verlangden* dan ministers te zijn.

Maar waarom worden zij het dan niet *definitief*?

Omdat zij gaarne eerst nog tot volksvertegenwoordigers zouden willen worden benoemd, en het zeer doelmatig zouden vinden de f2000, die aan het lidmaatschap der Kamer verbonden zijn, te voegen bij hun minister-traktement. Met hunne aanhoudende verklaringen en aankondigingen »dat zij nu eerst»daags stellig zullen aftreden» beoogen zij niets anders dan tijd te winnen en de kiesgeregtigden bij den neus te nemen. Deze toch zouden hen *als ministers* nooit verkiezen; maar, om het *in afwachting hunner aftreding*, hunner »morgen of overmorgen te publiceren aftreding» te doen... daartoe achten zij, en misschien niet ten onrechte, onze kiezers onnoozel genoeg.

Ingezonden Stukken.

Verguisde Amsterdamsche beurs.

De Amsterdamsche beurs is te regt verontwaardigd, dat zij verleden week in hare stadscourant eene lijst van aanbeveling voor vijf candidaten voor de aanstaande verkiezing gelezen heeft, waarop geen één koopman voorkomt, integendeel alle regtsgeleerden; — heeft de handel dan geene belangen meer? Hebben de regtsgeleerden van een visschersdorp oudtijds de eerste handelsstad van Europa gemaakt, of waren het de kooplieden? Zijn het de regtsgeleerden of kooplieden, die de Hollandsche trouw en eerlijkheid in de gansche wereld tot een spreekwoord gemaakt hebben? Aan wien had men het te danken, dat de *RUITER* en *Brit en Gal* uit zee verjoeg, aan de zamenstemmende kracht van handelaars of regtsgeleerden? — aan wien eindelijk was oudtijds de bloei en welvaart van Holland te danken; niemand twijfelt er aan, of het was de handelsstand.

Ondertusschen waagt men het, de Amsterdamsche beurs de beleediging aan te doen, om geen enkel koopman op die lijst te plaatsen; — welken dunk moeten de Londensche, Parijssche, Weener en Berlijner beurzen niet van *gas* krijgen, wanneer zij dit vernemen zullen? de stadscourant in de nabijheid der beurs, en onder het oog der stedelijke regering gedrukt wordende neemt die handelsstrijdige lijst op! is er dan geen koopman aldaar meer te vinden, die in bondige en ongekunstelde taal den handelstand vertegenwoordigen kan? er zijn er genoeg die dit kunnen, en daarom moest uit Amsterdam voornamelijk de keuze zich bepalen tot kooplieden — wij leven thans in eenen tijd dat *JUSTINIANUS*, *ULPIANUS*, en nog zoo vele anussen meer ons niet langer helpen kunnen den handel van zijne knellende banden te ontlasten, zuinigheid door daden en niet enkel door hoogklinkende woorden in te voeren. Regtsgeleerden onder ambtsbejag tegen te gaan, ontginning van woeste gronden te bevorderen, onze koloniën in alle opzigten te verbeteren, eenvoudigheid in beheer van zaken daar te stellen, af te danken alles wat overmatig is, met een woord, eene gezonde huishouding van Staat te doen geboren worden — dit kunnen wij beter leeren van den handelaar, den fabrikant, den industrieel, dan van den regtsgeleerde, die, praat hij er over, eerst een lesje van de eersten moet gaan halen.

En wie heeft men nu op dat lijstje gebracht? De rij vangt aan met

Mr. M. H. CODRINGS, lid van het Provinciaal Hof, een jong mensch, een protégé van mr. MAURITS CORNELIS VAN HALL, die in de Tweede Kamer door hem zijn invloed wil doen gelden, omdat hij zelf in de Eerste Kamer niet meer zit; — dat jonge mensch, die nog nimmer iets meerder gedaan heeft, dan ieder ander van zijnen leeftijd, alleen voortgekruid en over het paard getild ter bereiking van de wenken, in den *Utrechtschen Nederlander* van tijd tot tijd gegeven — en ter belooning omdat hij voor zijne leermeesters *DE TEX* en *VAN HALL* bij elkander gebracht heeft de *voornissen* in hun *Bijblad* voorkomende; die heer zal nu totaal moeten gaan verzuimen, zijne betrekking als raadsheer, niettemin daarvoor het geld trekken en wat nog het ergst is, den handel vertegenwoordigen; — daarop volgt mr. C. BACKER, lid van de arrondissements-regtbank — wel even als de vorige in zijn burgerlijk leven onbesproken, maar die even als hij zijnen regterlijken post noodwen-

dig verwaarloozen moet — want er zal in den Haag in de eerste twee jaren veel te werken vallen, — ook die heer is een gewoon regtsgeleerde maar raadpleeg hem over beursbelangen, nijverheid, Koloniën, Marine enz., hij zal u verwijzen naar deskundigen.

Nu mr. F. A. VAN HALL; bij dien heer staan wij niet stil — f127,000,000 en zijne belofte dat men in vele jaren van geen deficit hooren zoude, en zijn geheel antecedent spreken luid tegen hem.

Dan volgt mr. *VITWERF STERLING*, procureur-generaal bij het hof van Noord-Holland, ook die moet zijne betrekking verwaarlozen door zijn aanstaand verblijf in den Haag — kan het er wel door, om twee betrekkingen half te bekleden? maar buiten dien nauwelijks een dragelijk regtsgeleerde, wat nut kan hij stichten voor handel, nijverheid, navigatie, hem geheel vreemd — men herleze slechts wat hij in de Kamer gedaan heeft.

Eindelijk de heer VAN NAMEY, een onbesproken mensch — een dagelijksch regtsgeleerde, doch die ook zijn regterambt niet naar behooren zal kunnen waarnemen — al wederom iemand, die zelf raad moet gaan vragen, wanneer de tegenwoordige materiele belangen, een goed gemotiveerd advies vorderen.

Hoe is nu de kleur van alle die heeren in presentie van eene nieuwe vrijzinnige grondwet? — Zij behooren allen uit overtuiging en belang tot de behoudende partij.

Zij wenschen allen in hunne regterlijke betrekking met der tijd tot hooger bevorderd te worden; dit is genoeg om hunnen voortdurenden staat van afhankelijkheid in het licht te stellen — met het gouvernement kunnen zij daarom niet breken — nu worden zij van zelf gedwongen om soms tegen het gouvernement te redeneren, om daaraan eenen zekeren glimp van vrijzinnigheid te geven, doch eindigen zullen zij even als in de oude Kamer dit altijd geschiedde met voor het gouvernement te stemmen — en alles zal hierop neder komen — dat de nieuwe grondwet, na verloop van eenige maanden, ons geen haar breed verder brengen zal dan de oude — want de goede beginsels eener nieuwe grondwet kunnen ons alleen niet helpen — maar veel meer derzelver handhaving, door onafhankelijke, vrijzinnige, en in de ware belangen des lands kundige en ervaren mannen.

Amsterdam kiese dus vooral mannen van den handel, een industrieel, een hoofd-officier van de Marine, iemand die in vreemde landen cultuur van allerlei aard, commercie en navigatie nagegaan heeft; een ander wederom die Java en Suriname door en door kent, — zulke lieden stichten meer nuls dan registers en advocaten waaraan de nieuwe Kamer, even als de oude zeker geen gebrek zal hebben, — Amsterdamsche kiezers laat u dus niet blinddoeken door lijsten van aanbeveling, van welke zijde ze ook komen mogen; zorgt dat de Amsterdamsche beurs geen zelfmoord bega, en de vreemde handelaar niet nitroope: de Amsterdamsche beurs is onder curatele van registers en advocaten gesteld.

Amsterdam, November 1848.

N. A. G.

Handelaar en mr. in de regten.

***

Aan mijne medekiezers.

In vele kiesdistricten is men thans bezig zich te verstaan omtrent de keuze der te kiezen leden der Tweede en Eerste Kamer. Velen zijn er reeds tot candidaten aangenomen en velen staan op het pant om als zoodanig aangenomen te worden. Welk soort van menschen zijn dit echter? Meest allen regtsgeleerden; en juist daarom meende ik eene bedenking in uw midden te moeten brengen, namelijk: de vorige Tweede Kamer waarin toch het meeste regtsgeleerden en de adel zitting hadden, heeft die onland welvaart en geluk aangebragt of juist het tegen overgestelde? en zouden ook die heeren *alleen* de bekwaamheid bezitten om dat geluk en die welvaart te verzekeren aan een land dat alleen door zijnen handel en koloniën kan bloeien? — Beide deze vragen worden zeker met neen beantwoord en hoe kan dit ook anders? Engeland dat er zoo zeer op uit is om zijnen bloei te bevorderen; België, hetwelk ons in alle verbeteringen zoo vooruitgaat en daardoor onzen geheelen handel tot zich trekt vooral dien op Duitschland: welke vertegenwoordigers zendt men daar tot zijn staatsbestuur? Elke stand wordt daar gerepresenteerd door zijne kundigste en braafste leden om dan met gemeen overleg het goede en werkelijk doelmatige voor te staan. En dit zijn bijna de eenige landen welke in deze tijden van woeling en onspoed bloeien en wij, die zoo zeer in onze finantiën zijn achteruitgegaan, zouden wij alleen door éenen stand vertegenwoordigd weder tot onze vorige welvaart kunnen stijgen? Aan dit voorbeeld en aan de vele tegenovergestelde welke de geschiedenis van den dag oplevert ons spiegelende, roep ik u toe: Kiest leden uit alle standen, doch het meest uit dien stand welke het meeste dient vertegenwoordigd te worden en eens nog zullen wij weder tot den vorigen trap van bloei en luister kunnen opklimmen waarvan wij door verkeerde inrigtingen thans zoo afgedaald zijn.

Een ambteloos Kiezer.

Correspondentie.

Wij hebben een stuk ontvangen *Aan de kiezers in het district Elst*, waarin het gerucht dat de heer de *Man* van zijne candidatuur in dat district afstand zou gedaan hebben, wordt tegengesproken. Het stuk verder niets behelzende dan eene aanprijzing van den heer de *Man* meenen wij niet te moeten opnemen, daar wij de keuze van dien heer stellig ontraden, en wij geene verkiezingen in de hand willen werken, die wij voor verkeerd houden, zelfs niet al konden wij daardoor den heer *Engelen* ontgaan.

Advertentiën.

Houtverkoop.

Op Maandag den 4den December 1848, des voormiddags ten 10 ure, zullen, ten huize van den Kastelein *DE BRUIN*, aan den Zijpschen weg bij *Arnhem*, publiek worden verkocht:

29 percelen extra zwaar **EIKEN AKKERMAALS-HOUT**;
9 " **DENNEN**;
1 perceel **IJPENBOOMEN**;
1 " **ELZENBOOMEN**;
1 " **HAKHOUT**, en ongeveer
100 stuks **BEUKENBOOMEN**, waaronder verscheidenen zeer geschikt voor **WERKHOUT**.
Alles staande op het Landgoed *de Zijp*, onder *Arnhem*, alwaar het in percelen is uitgebakend, en door den tuinman zal worden aangewezen.

Op nader te bepalen dag zal in de eerste dagen van December 1848, op het Landgoed *Klarenbeek* worden verkocht:
80 stuks bijzonder zware en gave **EIKENBOOMEN**.
25 percelen **EIKEN SCHEL- en TABAKSHOUT**.
35 DITO zware **DENNENBOOMEN**, **SPARREN**, en **REKKEN**.
4 DITO **BEUKENBOOMEN**.

Verkoop.

Op Donderdag den 23sten November 1848 des voormiddags ten 10 uur zal men aan het Magazijn der Hoofd-Administratie van het Bataillon Mineurs en Sappeurs op de Boven-Beek te *Arnhem*, door het Ministerie van den Deurwaarder *G. J. ZEGERS* publiek doen verkoopen eene aanzienlijke partij **LEDERGOED**, **NACHTLEGER** en **KLEEDING-STUKKEN**.

Een uur voor den Verkoop te zien.

LET WEL.

Een ongehuwd **SCHOONSTEENVEGERS-KNECHT**, het vak grondig verstaande, van een onbesproken gedrag en van goede getuigschriften voorzien, vast werk begeerende, vervoegde zich in persoon of *franco* brieven bij *P. CAPPETTI*, Mr. Schoonsteenveger te *Arnhem*.

Men verlangt tegen 1 Mei 1849 op een klein Buiten, in de nabijheid van *Zutphen*, een **PERSOON** van de R. C. Godsdienst en Ongehuwd, in staat om de werkzaamheden in een Moestuin en verder Tuinwerk te verrigten, Vruchtboomen te Snoeien, en tevens een paard op te passen. Die daartoe genegen mogt zijn, addressere zich in persoon of met *vrachtvrije* brieven onder de Letters *A. Z.* aan den Heer *W. C. WANSLEVEN*, Boekhandelaar te *Zutphen*.

Een zeker Geneesmiddel voor kortademigheid, verouderde hoest en borstaandoeningen zijn de

Holloway's Pillen.

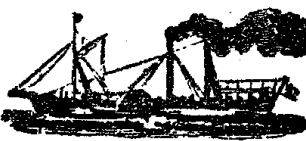
In de laatste tijden zijn er buitengewoon proeven genomen op verschillende lijders, die gedurende langen tijd aan de hevigste aamborstigheid leden, als ook anderen aan slechte spijsvertering, zuur, zwakte der maag lijdende, hetgeen dikwijls in waterzucht en andere gevaarlijke ziekten eindigde. Een twaalf-tal werd onder de meest als ongeneesbaar beschouwd, gekozen, en deze aan een geregelde kuur der **HOLLOWAY'S PILLEN** onderworpen, waardoor de meeste in zeventig dagen anderen in korteren tijd gehazen.

Zijn op *franco-aanvraag* à contant te bekomen,

bij den Heer *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depothouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, **HOLLANDS Etablissement**.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende:

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10 f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50; *Potjes Zalf* van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15 f 15.90, f 23.90.

Rijn-Stoomboot-vaart.

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJSCH DIENST

Van *Arnhem* direct naar *Keulen*, *Mainz*, *Mannheim*, *Straatsburg* en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van *Arnhem*, des morgens ten 6 ure, om nog denzelfden avond e *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C. VAN DER HORST*) met welke Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE, GJZN.

Schouwburg te Arnhem.

De Koninklijke Zuid-Hollandsche Tooneelsten, onder Directie van den Heer

A. PETERS.

Zullen op Donderdag 23 November 1848, Ten Tooneele voeren:

DE LASTER.

Tooneelspel in 5 bedrijven, vrij gevolgd naar het Fransch: *LA CALOMNIE*, door *Eugène Scribe*.

Gevolgd door:

Eene Vrouw die uit het Raam Springt.

Blijspel met Zang in een bedrijf, naar het Fransch van den Heer *Eugène Scribe*, door den Heer *W. Greeven*.

Aanvang ten half zeven ure.

Marktprijzen.

Overzicht der Week.

AMSTERDAM, 18 november.

Thee met goeden aftrek voor de consumptie. — *Koffij*. Voor dadelijke behoefte bestaat eenige vraag, waarvoor moeilijk onder 18 cts. is teregt te komen. — *Ruwe Suiker*. Den 16den dezer had de veiling van Java-Suiker der N. H. M. plaats, groot 37,598 kranjans, welke hoeveelheid vlg werd verkocht in de prijzen van f 20 $\frac{1}{2}$ à 34, zijnde voor de bruine en blonde soorten f 1 $\frac{1}{2}$ en voor de witte soorten f 1 à 1 $\frac{1}{2}$ boven de prijzen in de veiling dato 18 september besteed; van *Surinaamsch* vonden enkele partijen koopers in de prijzen van f 23 à 23 $\frac{1}{2}$. — *Geraffineerde Suiker*. Niettegenstaande het vergevorderde seizoen zijn in het begin der week eenige groote partijen Stoom-Melissen, leverbaar in het laatst van deze maand tot half december, coulant afgedaan. Door den willigen afloop van de veiling der N. H. M., worden raffinadeurs op het oogenblik teruggehouden voor de oude prijzen te verkoopen, daar zij voor partijen van dadelijke levering eene kleine verhooging vragen, welke echter nog niet is ingewilligd. De gele soorten Kandij zijn zeer gevraagd en vinden grif koopers. — *Stroop* f 27; *Stoomstroop* f 26. — *Tabak*. In de afgelopen week werden uit de eerste hand verkocht 177 v. *Marijland* van diverseladingen, benevens 1000 pakk. *Java*, per *Wild Irish Girl*, waarvan het grootste gedeelte weder in andere handen overging, terwijl de gespikkelde deksoorten hierbij hogere prijzen bedongen. Op 22 nov. e. k. zullen in veiling aangeboden worden 330 cer. Zuid-Amerikaansche, 100 cer. Cuba, 40 cer. St. Domingo, 20 cer. *Cumana*, 37 cer. *Havana*-bladen en 20 kann. rollen oude rijpe *Varinas*, en op 28 nov. e. k. 987 p. *Java*, benevens 352 v. *Virginie* en 31 v. *Marijland*. De voorraad in de eerste hand op heden bestaat uit 5664 v. *Marijland*, 1373 v. *Virginie*, 1073 v. *Kentucky*, 150 v. *Steelen* en 4682 p. *Java*. — *Kruidenierderijen en Specerijen*. Kruidenierderijen zonder omgang; Specerijen door de geringe voorraad met meerder vraag, vooral voor *Noten* no. 1. — *Hennep*. Bij partij is voor de *Marine* gedaan in *Petersburger Rein* f 61 $\frac{1}{2}$; voorts besteedde men bij gerijf voor *Riga Poolsche Rein* f 65; bruine *Pas* f 54; Heede f 45; *Petersb.* *Uitschot* f 55; *Halfrein* f 50. — *Banca Tin* wordt op f 44 $\frac{1}{2}$ gehouden, hebbende er gedurende deze week eenige omzettingen plaats gehad. — *Petwaren*. Ten gevolge van het vergevorderde seizoen is de handel in alle Traan-

soorten zeer beperkt; men noteert: Zuidzee f 28 $\frac{1}{2}$; blanke Archangel f 31, 32; licht bruine f 29 $\frac{1}{2}$; al-les in Entr.; donkere soorten ontbreken. *Bruine Levertraan* f 30, 31; blanke *Berger* dito f 37 $\frac{1}{2}$.

ALKMAAR, 17 november.

Tarwe f 7.50. — *Rogge* f 5.60. — *Garst* f 4.50. — *Haver* f 3. — *Boonen* f 4.75. — *Kanariezaad* f 15. — *Kaas*. Kleine f 17.25, commissie f 19.25, middelbare f 20.50.

LEIDEN, 18 november.

Boter. Heden was de prijs van f 34 tot 38.

GRONINGEN, 17 november.

Van nieuwe witte *Tarwe* blijft de aanvoer hoog onbeduidend en de weinige partijtjes, die aan markt komen, zijn grootendeels van zeer ligt gewicht. In de prijzen is geene verandering, alleen de beste soorten iets lager; 127, 130, & oude jarige f 8.50, 9; 123, 127 & n. roode, f 6, 6.20, 6.50, 6.70; 123, 127, & n. witte f 5.60, 5.80, 6.10, 6.30. — *Rogge* 5 cents lager dan dingsdag; 110, 120, 123 & oude en jarige f 4.15, 4.20, 4.55, 4.60, 5; 116; 120, 123 & nieuwe Kolonie f 4.05, 4.15, 4.45, 4.50, 4.90. — *Boekweit* 5 cents hooger; 110, 113, 116 & grijze *Zand* f 3.65, 4.05, 4.45; 110, 113, 116 & zwarte dito f 3.45, 3.85, 4.25; 110, 113, 116 & Veen dito f 3.30, 3.70, 4.10. — De aanvoer van *Oldammer Gerst* was zeer klein en de prijzen voor die zoowel als voor *Omlander*, ondergingen eene kleine verbetering; *Zomer-Gerst* 5 ct. hooger. 95, 98 & *Oldammer Winter* f 2.85, 3.20; 96, 99 & *Omlander* dito f 3, 3.05, 3.30; 96, 99 & *Zomer* dito f 2.80, 2.85, 3.10, 3.15; 103, 107 & *Knobbe* dito f 3.45, 3.75, 3.80. — *Dikke Haver* in de zware soorten 10 ct., Witte Voer 5 ct. en Zwarte Voer alleen in de geringe soorten 5 ct. lager. 82, 85 & *Brouw* of *Dikke* f 2.55, 2.60, 2.85, 2.90; 65, 68 & Witte Voer f 1.70, 1.75, 1.85, 1.90; 68, 72, 75 & Zwarte dito f 1.90, 1.95, 2.05, 2.10, 2.20, 2.25. — *Koolzaad* zonder handel. *Inlandsche* f 8, 10; *Oostvriesche* f 9.50, 10. — *Roggeolie* f 1 hooger, f 35 $\frac{1}{2}$. — *Paardeboonen* f 4, 4.60, *Grove Gort* f 6, 6.50; *Puik* dito f 7, 7.25; *Puik* dito per 100 Ned. & f 8.50, 9.50.

MIDDELBURG, 16 november.

Jarige *Tarwe* met kleinen aanvoer; beste *Zeeuw-sche* f 8.75; puike *Walchersche* f 9.25, meer of minder afwijkende *Walchersche* f 9, 8.75. Nieuwe *Walchersche Tarwe*, de beste f 8.10, 8; mindere f 7.75, 7.50. — Nieuwe *Rogge* was prijshoudend f 5.50, 5.40. — *Garst* in een doen; *Winter* f 4, *Zomer* f 3.75. — *Vlaamsche Boekweit* werd voetstoots tot f 4.50 afgegeven. — *Boonen*. *Walchersche* paardeb-iets flauwer; de beste blanke f 4.60, 4.50, *Zeeuw-sche* f 4.40. *Walchersche Witteb.* minder begeerd; beste f 7.75, minder drooge 7.50. *Walch. Bruine* puike tot f 8.25, 8 te koop. — *Walchersche groene Ervten* vrij ruim ter markt en iets lager; de beste f 7.85, 7.75; afwijkende f 7.50; *Zeeuw-sche* f 7.25, 7 naar kwal. — *Koolzaad* was gevraagd en kon gemakkelijk f 10.50 opbrengen; de voorraad is zeer onbeduidend. — *Kanariezaad* f 15.

KOEVEDEN, 13 november.

Rogge f 4.25. — *Boekweit* f 4.00. — *Boter* Ned. pond f 0.50.

HOOGVEEN, 14 november.

Rogge f 4.72 $\frac{1}{2}$. — *Boekweit* f 3.70. — *Haver* f 2.60. — *Boter* N. pond f 0.55. — *Honig* N. pond f 0.29. — Ter markt aangebragt: 250 mudd. *Rogge*; 492 mudd. *Boekweit*; 8 mudd. *Haver*; 1620 pond *Boter*; 3400 pond *Honig*.

DEVENTER, 17 oktober.

De aanvoer was heden over het geheel slechts zeer matig, en beneden de verwachting. *Tarwe* en *Boekweit* vonden tot vorige prijzen nog al genegene koopers, doch moest *Rogge* eenigzins lager worden afgegeven. — Nieuwe *Tarwe* werd van f 7.00 tot f 8.00 naar kwaliteit verkocht. — *Rogge* van f 4.80 tot 4.75. — *Boekweit* f 4.50 tot f 4.80. — *Garst* f 3.25 tot 3.70. — *Haver* f 2.80 tot 3.20. — *Paardeboonen* f 4.50 tot 4.75. — *Boter*: 1. soort f 15.00 à 15.25; 2. soort f 12.75 à f 14.00. — *Aardappelen*, van f 1.60 — 2.00, à f 2.50. Ter markt 50 à 60 mud. Per schip verzonden 700 à 800 mud tegen f 1.80 à f 2.30 het mud.

ZUTPHEN, 16 november.

Tarwe ruimer ter markt, wel begeerd en prijshoudend. Jarige van f 8.75 tot 9.00. — Nieuwe van f 7.00 tot f 8.50. — *Rogge* met kleine aanvoer, tot circa vorige prijzen van f 4.40 tot f 4.60. — *Boekweit* weinig ter veil, van f 4.25 tot f 4.75. — *Garst* en *Haver* als voren. — *Boter*: van f 14.00 tot f 15.00 het $\frac{1}{2}$ vat.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 20 Nov. 2 El O Palm 5 Duim; gew. 11 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te *Arnhem*, bij *G. J. THIEME*, Boekdrukker.